

similar nature as well. See Tabbaa, 1997, fig. 98, for line drawings of eight related interlace arches.

64. Allen, 1986, 34.
65. Lehmann, 2008, 132, cites the actions of Hindu kings as well as the use of Hindu architectural elements in the early mosques of north India.
66. Behrens-Abouseif, 2007, 152-4. The portal was brought to Cairo by the building's original patron, Ktbugha, following the triumphant campaign of al-Ashraf Khalil against the Crusaders in 1291. The portal is shown in *ibid.*, 154, fig. 98.
67. The Ferruh Shah Mosque 1224 in Akşehir is one of the most notable examples. Other examples include the Ertokuş tomb façade (1224) in Atabey and the unfinished marble tomb in Konya. See McClary, 2015b, 14-22.
68. Cahen, 2001, 51, states that in 1218, along with his Ayyubid vassal Afdal, 'Izz al-Din occupied the north of the province of Aleppo, but was forced by al-Ashraf, the Ayyubid ruler of Mesopotamia, to retreat to Elbistan and abandon all his conquests.
69. Mecit, 2014, 107.
70. The foundation inscription of the 'Izz al-Din Kay Kawus I hospital in Sivas describes him as 'the pillar of Islam and Muslims, the Sultan of the land and the sea, the crown of the Seljuq family ... Amir of the Believers'.

CHAPTER FOUR

The 'Izz al-Din Kay Kawus I Hospital and Tomb in Sivas

WHILE 'IZZ AL-DIN Kay Kawus I continued the expansionist policy of his father, Ghiyath al-Din Kay Khusraw I, he also reformulated the idea of kingship, being the first Rum Seljuq ruler to present himself as an imperial ruler in the Perso-Islamic mould.¹ This new role of the sultan, moving away from the previous Turkic idea of collective sovereignty, which Kiliç Arslan II (r. 1156-92) had adhered to, was propagated to internal and external audiences through architectural constructions.² In Sivas, 'Izz al-Din Kay Kawus I created a hospital that is the finest surviving example of monumental architecture built by the Rum Seljuqs, one that stands like a colossus above all that came before it in Anatolia in terms of scale, decoration and materials. The capture of Sinop and Antalya had developed the north-south trade route between the Black and Mediterranean seas, and increased the commercial importance of Sivas as the crossing point with the east-west trade routes. By choosing Sivas as the location for his hospital and tomb, 'Izz al-Din thrust a symbol of imperial power and munificence, as well as a physical and permanent sultanic presence, into a major trading centre at the geographic and economic heart of the sultanate.

The reign of 'Izz al-Din Kay Kawus I (1211-c. 1220) saw the real development of Islamic architecture in Anatolia,³ and the hospital that he had founded in Sivas by 1217-18 makes an excellent case study as it represents the culmination of the early syncretic phase. Crane has argued that Iranian culture and institutions had the most profound impact on the Rum Seljuq sultanate,⁴ and the detailed analysis of this enigmatic structure and its diverse sources confirms this impact in a concrete and tangible form. The rectangular complex measures 61 m × 41.5 m, and consists of four *iwans* around a courtyard, with a *riwaq* (arcade) along the north and south side. The entrance portal is located to the east and the tomb of 'Izz al-Din is located in the south *iwan*. The exterior and lower interior parts are in stone, with much of the structure above the springing of the arches, along with the tomb, being in brick. The complex has a number of unique decorative and architectonic elements, which are examined in detail below.

Kayhavarus I
110338
Kayhavarus I Darogafan
110340

Richard P. McClary, *Rum Seljuq Architecture, 1170-1220: The Patronage of Sultans*, Edinburgh: Edinburgh Uni. Press, 2017, s. 91-178.

İSAM DN-
264118

02 Kasım 2018

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

258418

The Rum Seljuqs

Evolution of a Dynasty

Songül Mecit

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA CELEN DOKÜMAN

12 Ocak 2018

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	258418
Tas. No:	956.06 MEC-R

Keykavus I
(110938)

100 The apogee of the Rum Seljuq sultanate

‘Izz al-Dīn Kay Kāwūs I (608–16/ 1211–20)

That the question of succession following the sudden death of Kay Khusraw in battle was decided by the emirs shows the extent of their power. Kay Khusraw had allotted to each of his three sons one of the important towns of the Rum Seljuq realm. Kay Kāwūs held Malatya, Kay Qubādh held Tokat, and the third son Kay Farīdūn about whom not much is known was probably in Antalya. There are no indications that Kay Khusraw designated one among his three sons as his heir. The report of the succession given by Ibn Bībī unveils that the emirs held the reins of power in their hands and acted as sultan makers.⁴ Three episodes described by Ibn Bībī in connection with the succession dispute between Kay Kāwūs and Kay Qubādh illustrate this clearly. The first of these is the report of how the heir to the throne was chosen by emirs of high rank. Ibn Bībī writes that the emirs of the sultanate, after conferring about which of the three princes they should choose, agreed on Kay Kāwūs, who was the eldest son and at the time was in his province Malatya. Here Ibn Bībī names only one of the emirs, Nuṣrat al-Dīn al-Ḥasan b. Ibrāhīm the lord of Maraş, who apparently had the deciding vote and determined that Kay Kāwūs should be the next sultan.⁵ He writes that the emirs went immediately from Konya to Kayseri and that within five days Kay Kāwūs was brought from Malatya to Kayseri where he was crowned sultan.

The second son Kay Qubādh, however, had won over his uncle Mughthī al-Dīn of Erzurum, the Dānīshmendid Zāhir al-Dīn Ilī, who controlled the border regions (*uc*), and Leo of Armenia and laid siege on Kayseri. Kay Kāwūs then suggested that he should leave with his army and try to take Konya with the help of the emirs and troops of the *uc*. Jalal al-Dīn Qaysar, the governor of Kayseri, however, approached the sultan stating that he had a plan which would lead them to victory without engaging in combat. He won over Zāhir al-Dīn Ilī and Leo, the allies of Kay Qubādh, and the latter was forced to flee to Ankara. Kay Kāwūs was thus raised to the throne by one faction of the emirs of the Rum Seljuq sultanate and owed his victory over his brother to them. In return for their support Kay Kāwūs granted the emirs who had supported him high offices and governorship of important towns. Ibn Bībī states that Jalal al-Dīn Qaysar was raised to the office of the *pervāne*⁶ and that the other emirs each received a town, Zayn al-Dīn Bishāra, Niğde, Ḥusām al-Dīn Yūsuf, Malatya, and Mubārīz al-Dīn Chawly, Elbistan.⁷ Kay Kāwūs then went to the capital Konya where he was received by the important personages of the town and crowned as sultan.

The towns, it seems, independently from the governors who ruled over them, acted in their own right as the third episode in the succession struggle shows. Kay Qubādh who had entrenched himself in Ankara presented a threat to Kay Kāwūs, who, as Ibn Bībī writes, was aware of this and thus ordered the emirs of the regions and commanders of the troops to assemble for the siege of Ankara. What is curious is that the town resisted for a whole

15 HAZİRAN 1993

Keykavus (I)
- Selçuklular

10774

Sultan 1. İzzeddin Keykâvus zamanında Türkiye Selçuklu Devleti (1211-1220).
KOCA, Salim. Doktora. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1989.
207s.
Danışman: Prof.Dr.Mustafa Kafalı.

Keykavus I.

24446 LEWY, A. The Babylonian background of the Kay Kâûs legend. Arch. Or. 17ii (1949), pp. 28-109

Keykavus

10 OCAK 1993

Memru 344
- Keykavus
- Alexander
344
ABDULLAEVA, Firuza. Kingly flight: Nimrûd, Kay Kâvûs, Alexander, or why the angel has the fish. Persica, 23 (2009-2010) pp.1-29. [On how these three kings are shown ascending to the heaven in Persian Islamic manuscripts from different periods.]

31 TEM 2017

TUNÇER, Orhan Cezmi: Sivas I. İzzeddin Keykâvus Şifahanesi üzerine üç not. Sanat Tarihi Yıllığı, 11, 1981, 165-175 Bibliyografya

552. MATINI, J., «Key-Kâvus, xod-kâme-i nâmju». Iran Nameh, 1, 2 (1983), pp. 206-253.
[Key-Kâvus, despote ambitieux]

Dur, ambitieux, dénué de sagesse, Key-Kâvus, durant son règne, entraîne l'Iran et son peuple dans une série d'épreuves auxquelles seuls les héros, et tout particulièrement Rostam (envers lequel il se montrera plein d'ingratitude), réussiront à porter remède, au cours d'épisodes bien connus qui sont parmi les plus intenses du Šāhnāme. L'A. analyse le caractère de Key-Kâvus à travers les actes dans lesquels il s'engage et étudie les conséquences qui en découlent. Il divise sa vie en trois étapes: de son accession au trône à la mort de Siyâvus; jusqu'à l'avènement de Key-Xosrow; pendant le règne de Key-Xosrow. La première partie est largement privilégiée. Entre autres épisodes aux suites dramatiques sont examinés son échec contre les divs du Mâzanderân, sa victoire sur le roi de Hâmâvarân, compromise par son amour pour Sudâbe, et surtout le départ de Siyâvus, puis son exécution par Afrâsiyâb, d'où la série de guerres menées par l'Iran pour la vengeance. Toutefois, parallèlement à ces défauts de caractère, un certain nombre de traits positifs nous sont donnés à voir: ainsi son refus de pactiser avec Afrâsiyâb et d'oublier les souffrances de l'Iran, son désir de revanche (qu'il transmettra à Key-Xosrow), son souci, au cours de ses guerres, d'améliorer la prospérité et la puissance de son pays, son affection pour son petit-fils Key-Xosrow et sa dévotion.

M. Gd.

- ŞEHNÂME
- SIYÂVUS
- KEYKÂVUS
- KEYKÂVUS

110938 KEYKAVUS I An. Ü. Tarih 1989
Koca, Salim.: "Sultan 1. İzzeddin Keykâvus Zamanında Türkiye Selçuklu Devleti (1211-1220)", Doktora tezi (Danışman: Prof. Dr. Mustafa KAFALI), 207 s.

İzzeddin Keykavus, Sultan I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in (1192-1196/1204-1211) en büyük oğlu ve Türkiye Selçuklu Devleti'nin (1075-1308) 9. hükümdarıdır. Babasının Alaşehir savaşında şehit düşmesi üzerine, danışma meclisinde devlet büyüklerinin oybirliği ile Türkiye Selçuklu Devleti tahtına çıkarılmıştır (1211). Onun ilk ele aldığı iş, taht için harekete geçen kardeşi Melik Alaeddin Keykubad'ın muhalefetinden kendisini kurtarmak olmuştur. Bundan sonra o, Anadolu'nun siyasi bütünlüğünü, kültürel ve ekonomik gelişmesini hedef alan bir dış politika izlemiştir. Gerçekten de Keykavus, bu gayeyi gerçekleştirebilmek için askeri seferlerini birer vasıta olarak kullanmış ve arka arkaya Sinop (1214)

ve Antalya (1216) şehirlerini fethetmiştir. Böylece o, I. Haçlı seferi sonunda (1101) sahillere uzaklaştırılmış olan Türkiye Selçuklu Devletini, tekrar denizlere ulaştırarak, dört taraftan sarılmış bir karo devleti olmaktan kurtarmıştır.

Keykavus, bununla de yetinmemiş, Sinop ve Antalya limanlarını ticareti geliştirmede değerlendirerek, Selçuklu ekonomisini dünya ekonomisine açmış ve onunla entegre etmiştir. Hatta o, zamanına göre çok ileri bir anlayışla Kıbrıs Frank Krallığı ile ticareti karşılıklı düzenleyen antlaşmalar yapmıştır. Böylece, Anadolu üzerinde toplanmaya başlayan dünya transit ticareti son derece hızlanmış, zenginlik şehirlere akmaya başlamıştır.

Keykavus'un dış politika hedefleri arasında "güney yolunu açmak ve Kuzey Suriye'yi ele geçirmek" projesi önemli bir yer tutar. O, bu önemli projenin yarısını gerçekleştirmiş, öteki yarısını ise gerçekleştirmeye ömrü yetmemiştir. Başka bir ifade ile, Keykavus, Ermeniler üzerine düzenlediği bir seferle güney yolunu açmış, fakat Suriye seferinde başarısızlığa uğramıştır. O, yeni bir mücadele azmi ile tekrar çıktığı II. Suriye seferi sırasında yolda ölmüştür (1220).

Keykavus, manevi kalkınmaya da önem vermiş, seferlerden ve savaşlardan fırsat buldukça cami, medrese (fakülte), hastahane gibi birçok ölümsüz eser meydana getirmiştir. Onun adını ebedileştiren en önemli eseri, Sivas'ta 1217 yılında inşa ettirmiş olduğu "Darüşşifa" veya "Darüssihha" adlı hastahanedir. Bütün ihtişamıyla günümüze ulaşan bu hastahane, yanında kurulmuş olan tıp fakültesinin (medrese) bir uygulama yeri idi ve burada tıp ilminin hemen hemen her dalı ele alınıyordu. Özellikle hastahane de dahiliye, göz, cild ve ruh hastalıkları tedavi ediliyor, çeşitli ameliyatlara yapılıyor ve hastaların başında uygulamalı dersler veriliyordu.

06 OCAK 1994

181 EKIM 1996

-Keykavus I

552. MATINI, J., «Key-Kâvus, xod-kâme-i nâmjû». *Iran Nameh*, 1, 2 (1983), pp. 206-253.
[Key-Kâvus, despote ambitieux]

Dur, ambitieux, dénué de sagesse, Key-Kâvus, durant son règne, entraîne l'Iran et son peuple dans une série d'épreuves auxquelles seuls les héros, et tout particulièrement Rostam (envers lequel il se montrera plein d'ingratitude), réussiront à porter remède, au cours d'épisodes bien connus qui sont parmi les plus intenses du *Sâhnâme*. L'A. analyse le caractère de Key-Kâvus à travers les actes dans lesquels il s'engage et étudie les conséquences qui en découlent. Il divise sa vie en trois étapes : de son accession au trône à la mort de Siyâvuš ; jusqu'à l'avènement de Key-Xosrow ; pendant le règne de Key-Xosrow. La première partie est largement privilégiée. Entre autres épisodes aux suites dramatiques sont examinés son échec contre les divs du Mâzanderân, sa victoire sur le roi de Hâmâvarân, compromise par son amour pour Sudâbe, et surtout le départ de Siyâvuš, puis son exécution par Afrâsiyâb, d'où la série de guerres menées par l'Iran pour la vengeance. Toutefois, parallèlement à ces défauts de caractère, un certain nombre de traits positifs nous sont donnés à voir : ainsi son refus de pactiser avec Afrâsiyâb et d'oublier les souffrances de l'Iran, son désir de revanche (qu'il transmettra à Key-Xosrow), son souci, au cours de ses guerres, d'améliorer la prospérité et la puissance de son pays, son affection pour son petit-fils Key-Xosrow et sa dévotion.

M. Gd.

Abst. Ir. Supp. 8, 1985 Leiden, s. 143 -

KEYKAVUS I.

TÜRKİYE SELÇUKLULARI

HAKKINDA RESMÎ VESİKALAR

Metin, Tercüme ve Araştırmalar

OSMAN TURAN

2. Baskı

Metin dışında 6 fotokopi vardır

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ—ANKARA

1988

İZZEDDİN KEYKÂVUS I. İLE KIBRIS KIRALI HUGUES ARASINDA MEKTUP VE ÂHİD-NÂMELER

LXVIII, LXIX, LXX, LXXI, LXXII

a. Türkiye-Kıbrıs Münasebetlerinin
Başlaması

Selçuk Türkiye'si ile Kıbrıs kiralığı arasında teâtü olunan bu vesikalar yalnız iki memleketin siyasi ve ticarî münasebetleri bakımından değil, umumiyetle, Orta Çağ Akdeniz ticaret tarihi dolayısıyla de hususi bir ehemmiyet arzederler. Böyle olmakla beraber, Kıbrıs tarihi üzerinde geniş araştırmalarıyla şöhret kazanan ve hususiyle bu adanın Anadolu ile ticarî münasebetlerine dair müstakil bir tetkik neşretmiş bulunan Mas Latrie¹ ve, halâ kıymetinden bir şey kaybetmiyen, Orta çağ Şark ticaret tarihi adlı eserinin müellifi W. Heyd başta olmak üzere, bütün ilim adamlarına meçhul kalan bu vesikalar yarım asır önce neşredilmiş olduğu halde yine de kimsenin dikkatini çekmiş değildir². Yalnız son zamanlarda Profesör Cl. Cahen, ilk defa olarak, bu vesikalardan faydalanmıştır³. Beş adet büyük küçük rumca mektuptan ibaret olan bu vesikaların dördü Kıbrıs kralı Hugues ve biri de Selçuk sultanı İzzeddin Keykâvus (1211-1220) tarafından gönderilmiştir. Alâaddin Keykubâd (1220-1237) ile Venedikliler arasında 1220 tarihinde aktedilen ticaret muahedenâmesinde onun babası Gıyaseddin Keyhusrev (ikinci saltanatı 1205-1211) ve ağabeyisi İzzeddin Keykâvus'un da onlarla aynı mahiyette akitler yapışına dair kayıtlar mevcut ise de Kıbrıs kraları ile bu türlü

¹ *Relations politiques et commerciales de l'île de Chypre avec l'Asie Mineure* (Bibl. école des Chartes, Serie 2, t. I, II) ve yine onun *L'île de Chypre, sa situation présente et ses souvenirs du Moyen âge*, Paris 1879, p. 205-239.

² Asılları Vatikan'da bulunan bu vesikalar Sp. Lampros tarafından *Neos Ellenomnemon*, V (1908) s. 45-52 de neşredilmiştir. Hepsisi Yunanca olan bu mektuplardan sultana aid bulunan sonuncu mektubun başında, bütün Selçuk devri resmî vesikalarında olduğu gibi, *tuğra* mahiyetinde bir *اطلاق* kelimesi dikkati çeker.

³ *Le Commerce anatolien au debut du XIIIe siècle* (Mélanges L. Halphen, p. 93). Bu vesikalar tarafımızdan da kullanılmıştır (İA, VII, s. 634). Bana bunların fotoğraflarını göndermek lütfunda bulunan dostum Monsieur Cl. Cahen'e bu münasebetle teşekkür ederim.

102-119 arasında

D-1

مَطْبُوعَاتُ مَجْمَعِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِدِمَشْقَ

-Keykanus
(615 H.)

التَّلَاحُجُ الْمَنصُورِي

تَلَخِيصُ لِكْشَفِ وَالبَيَانِ فِي حَوَادِثِ الزَّمَانِ

تأليف أبي الفضائل محمد بن علي بن زطيف الحوي

عني بنشره وتحقيقه

الدكتور أبو العيسر دودو

مراجعة

الدكتور عبدنان درويش

Arkiye Diyanet Vakfi İslâm Ansiklopedisi İstanbul	
	3478
Kit. No. :	953 NA2.T

مَطْبَعَةُ الْعِجَازِ بِدِمَشْقَ

١٤٠١ - ١٩٨١

TTK. Belleten, c. LIV / 211,

Aralık - 1990, s. 3. 935-943.

Dergi / Kitap
Kütüphanede Mevcutlu

11 AGUSTOS 1990

SULTAN I. İZZEDDİN KEYKÂVUS İLE MELİK ALÂEDDİN KEYKUBAD ARASINDA GEÇEN OTORİTE MÜCADELESİ

Dr. SALİM KOCA

1211 yılında Alaşehir (Philadelphia) ovası, Türk tarihinde sık rastlan-
nan bir gallete sahne olmuştur:¹ Selçuklular, Miryokefalon'dan sonra
(Eylül, 1176) Bizans'a karşı burada ikinci büyük zaferi kazanmışlar, kısa
sürede İznik Rum ordusunu darmadağın etmişlerdir. Fakat, zafer sarhoş-
luğuna kapılan Selçuklu ordusu, Sultan I. Gıyâseddin Keyhüsrev'in şahsî
emniyetini âdeta ihmal etmiş, yağmaya dalmıştır. Keyhüsrev'in yalnız
kaldığını gören bir Frenk askeri, dikkati çekmeden sinsice Sultan'ın yanı-
na yaklaşmış ve onu şehit etmiştir. Keyhüsrev'in şehadet haberi Selçuklu
ordusu arasında şok tesiri yapmış, panik dalga dalga yayılmış ve zafer bir-
denbire bozguna dönüşmüştür. Seyfeddin Ayaba gibi bazı komutanlar esir
düşerken, bazıları da Sultan'ın naaşını yanlarına almayı bile düşünmeden,
süratle Konya'nın yolunu tutmuşlardır².

Konya'da (Dârü'l-Mülk) toplanan devlet büyükleri ve komutanlar, bir
an önce otorite boşluğunu giderebilmek için, şehit Sultan'ın oğullarından
Malatya meliki İzzeddin Keykâvus, Tokat meliki Alâeddin Keykubad ve
Koyluhisar meliki Celâleddin Keyferidûn'dan hangisinin tahta çıkarılması
hususunda aralarında görüştüler. Maraş sahibi İbrahim oğlu Nusratuddin
Hasan, taht için büyük oğul İzzeddin Keykâvus'u aday gösterince, devlet
büyükleri diğer şehzadeler üzerinde hiç durmadılar, onun teklifini oybirli-
ği ile kabul ettiler ve hiç vakit kaybetmeden de, Konya'dan Kayseri'ye

¹ Türk devlet adamlarının en büyük kusurları, şahsî emniyetlerini daima ihmal etme-
leridir. Türk tarihi, açıklanması güç ihmaller yüzünden öldürülmüş devlet adamlarının
isimleri ile doludur. *Kapgan Kağan, Bilge Kağan, Attila, Sultan Alp Arslan, Sultan Melikşah,
Sultan Celâleddin Mengüberti, Sultan I. Gıyâseddin Keyhüsrev, Sultan I. Alâeddin Keykubad, I. Mu-
rad, Fatih Sultan Mehmed, II. Osman, III. Selim* gibi büyük devlet adamları bu galletin en
büyük kurbanlarıdır.

² Savaş hakkında bilgi almak için bkz. O.Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İst.
1971, s.288-290; Alexis G.C.Savvides, *Byzantium in the Near East*, Selanik, 1981, s.100-104.
Araştırmasını sadece Bizans kaynakları ile Batılı yazarların eserlerine dayanarak yapan Sav-
vides, tarafsız kalamamış, kendinden önceki araştırmacıların hatalarını tekrarlamıştır.

29 EYLÜL 1993

Keykavus 2 186 EKİM 1993

Keykavus 2

and Konya regions in the 10th/16th century. Furthermore, there were smaller Kāyl branches in the *sandjaqs* of Ḥamīd (Isparta-Burdur), Ankara, Saru Khān, Kara Hışār (Afyon) and Sis (Kozan) in the 10th/16th century.

A small branch of the Kāyl who had not emigrated to the west was left behind among the Transcaspian Turkomans, but these people surprised some European travellers when they told them that the Ottoman dynasty had originated from their tribe. The earliest chronicler to claim that the Ottoman dynasty belonged to the Kāyl tribe was Yāzīdjī-oghlu 'Alī, who wrote his work during the reign of Murād II (824-55/1421-51). Although this claim can be questioned, it has some probability. The use of the Kāyl emblem as the official emblem of the Ottomans begins with the reign of Murād II. The Kāyl emblem is seen on coins struck during his reign, as well as on the weapons belonging to his successors; many weapons on display in the Topkapı Museum bear this emblem, and such emblems are quite similar to those given in e.g., *Diāmi' al-tawārikh*. Through its connection with the Kāyl, the son of Gün Khān, the eldest son and successor of Oghuz Khān, the Ottoman dynasty considered itself superior in nobility to other Turkoman dynasties, and to the sons of Čingiz Khān.

Bibliography: F. Sümer, *Oğuzlara ait destani mahiyette eserler*, in *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, xvii, 362-3, 369-74; idem, *Oğuzlar (Türkmenler), Tarihleri-Boy Teşkilâtı-Destanları*, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi yayınlarından, Ankara 1967, index. (F. SÜMER)

KAY KĀ'US, mythical second king of the line of Kayānids [q.v.] whose name contains twice over the royal title *kay* (Kay Ūs > Kā'ūs). His history has been delineated by A. Christensen from the Iranian religious tradition and from the national tradition echoed by the later Muslim historians (*Les Kayanides*, Copenhagen 1931, 73-90, 108-14). This Islamic historical tradition makes him the son of Kay Abiwēh > Abih (except for Bal'ami, Firdawsī and al-Tha'ālībī, who make him the son of Kay Kubād [q.v.]). He was a warrior-king who, according to Firdawsī, led a campaign into Māzandarān, which was inhabited by demons and protected by the white *diw* (*diw-i sefid*), who caused a hail of stones to come down on the royal army during the night. Rustam son of Zāl [q.v.] set out to deliver the king from imprisonment, and on his way became the hero of seven adventures which have become celebrated in poetry; the white *diw* was overcome in his sleep and the blood from his heart restored their sight to the king and his army.

This ruler protected his country, and was clement towards the weak but severe against the powerful. He enjoyed the divine favour and the *diws* were subject to him. Hence when he rose up against heaven, the *diws* built for him a palace and a high tower in the Alburz Mountains, from which he and his troops went up, partly by their own efforts, partly by a magical machine, and partly in a sort of conveyance borne by eagles and vultures in front of which were dangled pieces of meat fixed on lance-points. The divine favour was consequently withdrawn from him and he fell to the ground; he himself was preserved alive, but his army perished.

In the course of a war launched against the Yemen, Kay Kā'ūs had married the daughter of the king of Yemen, Su'dā (whose name was Iranised to Sūdābeh, although she is also considered as the daughter of Afrāsiyāb [q.v.]). The advances of this woman had

been repelled by Kay Kā'ūs's son Siyāwush [q.v.], but she now spread calumnies against him in the king's presence; he had to flee for refuge with Afrāsiyāb, but the latter finally killed him. Kay Kā'ūs is said to have reigned 50 years; he was stripped of the throne by Kay Khusrāw [q.v.] and imprisoned till his death.

Bibliography: Ṭabarī, i, 597 ff.; Mas'ūdī, *Murūdj*, index; Dinawarī, *Ṭiwāl*, 15; Tha'ālībī, *Hist. des rois de Perse*, ed. and tr. Zotenberg, 153-234; Maḳdisī, *al-Bad' wa'l-ta'rikh*, iii, 147 ff.; Ḥamza al-Iṣfahānī, ed. Gottwald, 35; Ibn al-Balkhī, *Fārs-nāma*, 40 ff.; Bīrūnī, *Chronology*, 104; idem, *India*, i, 95, 193; Bal'ami, i, 465; Firdawsī, *Shāh-nāma*, ed. Vullers, i, 315-ii, 764, ed. and tr. Mohl, i, 486-ii, 557; J. Darmesteter, *Études iraniennes*, Paris 1883, ii, 221 ff. (CL. HUART *)

KAYKĀ'US, name of two Saljuqid sultans of Rūm (Asia Minor).

KAYKĀ'US I. Succeeding his father Kaykhusrāw I [q.v.] after the battle in which the latter perished (608/1211), he at first had to rid himself of the rivalry of his brothers Kayferidūn and Kaykubād [q.v.]. After that he had no further internal difficulties. His reign is particularly marked by the combination of a policy of peace towards the Greeks of Nicaea with interventions on the southern, northern and eastern frontiers. In the south, where Kaykhusrāw had taken Anṭāliya, he tried to combine interventions against the Armenians of Cilicia, carried out in favour of the Latin prince Bohemund IV of Antioch and his ally al-Zāhir of Aleppo, with trade treaties with the Cypriots and the Venetians. In the north, the great success of his reign was the acquisition of Sinop, a new maritime outlet, this time for the Black Sea; this port had the advantage of not belonging clearly either to Nicaea or Trebizond. There he collected a fleet, to be directed especially against the Crimea. But when Kaykā'ūs, after the death of al-Zāhir in 613/1216, tried to conquer Aleppo on behalf of his vassal of Samosata, the exiled Ayyūbid al-Afdal [q.v.], he was defeated by the Ayyūbid of Mesopotamia al-Ashraf [q.v.]. He tried to take revenge by organising an anti-Ayyūbid coalition with the help of Lu'lu' [q.v.], the ruler of al-Mawṣil, but he died before this project could be realized (618/end of 1220). He had kept up good relations with Bahramshāh of Erzindjān and al-Mughith of Erzurum, his neighbours in Asia Minor, and also with the caliph al-Nāṣir [q.v.] whom he conciliated by adhering to his reformed *futuwwa* [q.v.]. He may also have encouraged the expansion of literature written in Persian, which was then beginning in his territories, and showed an interest in Sūfism in the person of Ibn 'Arabī [q.v.]. The same period is by and large the one in which began the real development of cities, architecture, mosques, *madrasas*, caravanserais, etc., a list of which cannot however be given here.

KAYKĀ'US II, 'IZZ AL-DĪN, son and one of the successors of Kaykhusrāw II, who had left three minor sons: the eldest, 'Izz al-Dīn, son of a Greek woman; the second, Rukn al-Dīn Kilidj Arslān, son of a Turkish woman, and the youngest who was ailing, 'Alā' al-Dīn, son of a Georgian woman. For several years the high dignitaries, in particularly the freedman Karatay, who exercised the real power, tried to maintain a kind of condominium of the three brothers, and then of the two remaining after the suspicious death of the youngest during a mission to the Mongols. But when 'Izz al-Dīn and Rukn al-Dīn had attained their majority, this policy

ANTALYA
KEYKAVUS

TÜRKİYE SELÇUKLULARI

HAKKINDA RESMÎ VESİKALAR

Metin, Tercüme ve Araştırmalar

OSMAN TURAN

2. Baskı

Metin dışında 6 fotokopi vardır

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ—ANKARA
1988

100

MÜNASEBETLERİN GERGİNLEŞMESİ

kullar ve cihangir bir ordu bahşeyledi. Haşmet ve heybetim diğer beldelere yayıldı; diğer memleketlerde bulunan her nimeti bana nasip eyledi. Bununla beraber zayıf da olsa işlerin güzellikle görülmesi akıl ve hükümdarlık icabıdır. Şimdi Sultana üç tavsiyem vardır. Birincisi Şarkî Anadolu'da müslüman halkın (*Ahali-i Ermen*) kanını dökmekten ve o tarafları tahrip ve muhasaradan vaz geçip dönünüz; Moğol askerlerine elçi göndererek onlarla ahd-ü peyman ediniz ve asla müslümanların memleketinde muharebe endişesi bırakmayınız. Sultan Melikşâh, Sultan Sancar ve diğer büyük Selçuk Sultanları gibi seleflerin adalet yolunun hüküm sürmesi için meşgul olmalıdır. Bu takdirde sayısız altın ve hesapsız asker esirgemiyeceğim. Fakat eğer müfsidlerin sözüne bakarak bu nasihatlere itibar buyurmazsanız bir İslâm Sultanı sıfatıyla, Allah'ın emrine uyararak, vazifemizi yapacağız. Eğer memleket ve halka karşı vazife yaparken, Allah korusun, bir mukadder talihsizliğe uğrarsak, Tanrı'nın uhdemizdeki emanetinden kurtulmuş olacağız; eğer Allah zafer nasip ederse muradımıza nail oluruz ³⁴."

Nesevî'ye göre Keykubâd'ın elçileri bir şey elde edemedi ve müsait bir cevap alamadan, Sultanın izniyle, memleketlerine döndüler. Hârezmşâh'ın onlara bir takım kimseleri de terfîk ettiği rivayet edilirken bunlar memleketin ortasına vardıkları zaman Keykubâd'ın elçileri Hârezmlileri bırakarak süratle ilerlediler ve sultana dostluk ve ittifak için yapılan teşebbüslerin müspet bir netice vermediğini bildirdiler. Alâeddin Keykubâd bunun üzerine derhal Kemaleddin Kâmyâr'ı Eyyubî hükümdarlarına göndererek yaklaşmakta olan tehlikeye karşı kendisiyle birleşmelerini teklif etti ³⁵. İbn Bibî de hemen aynı şeyleri söylerken Hârezmlilerin Türk elçileri ile birlikte değil arkadan gönderilerek Celâleddin'in cevabını götürdüklerini, Kâmyâr ve Altun-aba'nın süratle döndüklerini, Erzurum'a uğrayıp Cihânşâh'a düşmanın sözlerine bakarak Sultanın muhalifleriyle bir-

³⁴ İbn Bibî, s. 377-380.. Alâeddin Keykubâd bu cevabın başında mamur bir memlekete, mesut bir devlete, kuvvetli bir orduya sahip olduğunu ve bu sayede zaferler kazandığını, Allaha şükran borcu olduğunu ifade eden bu gururlu sözleri Kemaleddin Kâmyâr'a verdiği menşûrda da tekrarlamıştır.

³⁵ Nesevî, s. 329, 330.

T. SELÇUKLULARINA AİT RESMÎ VESİKALAR

101

leşmemesini söylediklerini, fakat onlar Erzincan'a varınca Cihânşâh'ın Ahlat'a giderek Celâleddin'i Türkiye (*Rûm*)'ye saldırmak için tahrik ettiğini anlattılar. Sultan bir taraftan süratle Kemaleddin Kâmyâr'ı Eyyubîlere gönderirken diğer taraftan mevcut kuvvetlerin bir kısmını da, müdafaa tertibatı almak üzere hemen Erzincan havalisine varmak üzere yola çıkardı ³⁶.

Moğol tehlikesinin kapıları zorladığı bir zamanda Celâleddin tabîî müttefikleriyle muharebeyi göze alarak hem kendi feci akîbetini, hem de İslâm dünyasının marûz kaldığı felâketi süratlendirmiş oldu ve Keykubâd ile müttefiklerine karşı Yassı-Çimen mevkiinde (Erzincan Akşehri civarında) giriştiği muharebede, 29 Ramazan 627 (10 Ağustos 1230) günü, perişan olduktan bir sene sonra devletini de, hayatını da kaybetti ³⁷.

LXVII

I. KEYKÂVUS'A AİD ANTALYA FETİHNÂMESİ

a. Fetihnâmenin Muhtevası

Başlığı Alâaddin Keykubâd tarafından Celâleddin Hârezmşâh'a gönderilmiş, bir mektup olarak konan bu vesika hakikatte I. İzzeddin Keykâvus tarafından Antalya'nın istirdadı üzerine yazılmış bir fetihnâmedir. Selçuk Sultanı, burada, kendisine ait olduğu halde gasbedilen Antalya'nın fethi üzerine elçi gönderdiğini, askerlerinin Ramazan'ın ilk günü başlayıp sonuna kadar şehri, karadan ve denizden muhasara ettiğini, mancınk ve nef makinelерinin kurulmuş olmasına rağmen şiddetli mukavemet ve sıkıntılarla karşılaştıklarını, nihayet Allah'ın yardımıyla ayın sonunda, Cuma günü, şehrin fethi bayramıyla Ramazan bayramının birleştiğini ifade eder.

Ramazan ayında cihâdın bereketiyle Allah'ın lûtfu ve zat-i devletiniz Celâleddin'in yüce himmeti sayesinde bu fetihten sonra bütün sahil hudutları bizim kudret elimize ve memleketimiz içine girdi ve bu suretle de endişelerimiz zail oldu. Bu büyük

³⁶ İbn Bibî, s. 383-385.

³⁷ Tafsîlât için bak. *Keykubâd* I, 1A, VII, s. 654.

TÜRKİYE SELÇUKLULARI

HAKKINDA RESMÎ VESİKALAR

Metin, Tercüme ve Araştırmalar

OSMAN TURAN

2. Baskı

Metin dışında 6 fotokopi vardır

TÜRK TARİH KURUMU BASİMEVİ—ANKARA
1988

KEYKAVUS I

I. İZZEDDİN KEYKÂVUS İLE KIBRIS KIRALI HUGUES ARASINDA MEKTUPLAR VE AHİD-NÂMELER¹

I. KIRALDAN SULTANA

LXVIII

(II. Kânun, 1214 yılı)

Allah'ın himayesine mazhar olan meşhur Kıbrıs adasının kralı Hügo'dan bütün Türk ülkesine hâkim, karada ve denizde, galip ve muzaffer, pek kudretli, asil ve mes'ut büyük sultana selâm olsun.

Sultanlığının sâlim, mes'ut ve memnuniyette olmasını Allah-tan her zaman temenni ederim. Tanrı'nın lûtf ve inayetile biz sıhhatliyız ve iyiyiz. O emin adamınız vasıtası ile alınan zat-ı devletlerinin mektubu okunmuş ve muhtevasında tesbit edilenler anlaşılmıştır. İşte sultanlık devletinin buyruk ve arzusunu yerine getirdik. Aramızda altı yıldanberi yeminle tasdik edilen dostluk bulunduğunu, yukarıda adı geçen, sultanlık devletinin adamından daha etraflı olarak anhyacak ve vesikaların yeminli altın mühürle musaddak olduğunu öğreneceksiniz. Sultanlık devletinin müsaadesi gereğince bütün ülkelerinden tüccarlar ve gemiciler engelsiz ve tereddüdsüz olarak bütün neşe ve kolaylıkla benim memleketime gelecekler; aynı tarzda bizimkiler kimse tarafından mâni olunmaksızın, herbiri tamamen serbest olarak, senin memleketine girecek ve çıkacaklar ve istediklerini yapacaklardır. Öyle ki Allah ta herkes tarafından tebcil edilsin ve biz aramızdaki temiz dostluğu sarsılmaz bir surette muhafaza edelim ve fakirler de kendi gıda ve ihtiyaçlarını herbiri kendi temin edebilsin. Eğer sultanlık devletinin istikbalde yazmak veya emretmek hususunda bir arzusu olursa, mektubla veya elçi vasıtası ile emretsin; şayet bizim ülkemizden herhangi bir ihtiyacı olursa bilelim. Zira memnuniyetle sultanlık devletinin emrini yerine getirmeğe hazırız. 1214 Ocak ayı.

¹ Bu yunanca vesikaları bana tercüme eden değerli arkadaşım Dr. Şerif Baştav'a müteşekkirim.

Farhangestān-e Īrān, *Vāzhāh-ye now ke tā pāyān-e 1319 dar Farhangestān pađirofta šoda ast*, Tehran, 1320 Š./1941. M.-ʿA. Forūgi, "Farhangestān čist?," *Armağan* 16, 1314 Š./1935, pp. 593-604; repr. in *Maqālāt-e Forūgi*, ed. H. Yağmāʾi, Tehran, 1353 Š./1974, pp. 170-97. Idem, *Payām-e man be Farhangestān*, Tehran, 1316 Š./1937, repr. in *Maqālāt-e Forūgi*, ed. H. Yağmāʾi, Tehran, 1353 Š./1974, pp. 101-69. H. Golegolāb, "Davāzdah sāl dar Farhangestān-e Īrān," *Sāl-nāma-ye donyā* 27, 1350 Š./1971, pp. 385-88. H. Golegolāb and Š. Kiā, *Farhangestān-e Īrān wa Farhangestān-e zabān-e Īrān*, Tehran 2536=1356 Š./1977. W. Hinz, "Neue Formen des persischen Wortschatzes," *ZDMG* 91, 1937, pp. 680-98. S. M. M. Jaʿfarī, "Farhangestān wa sarnevešt-e pažūheš dar Jomhūri-e eslāmi-e Īrān," *Našr-e dāneš* 2, 1361 Š./1982, pp. 8-17. M.-ʿA. Jazayerī (Jazayeri), "Yāddāsthāʾi dar pīrāmūn-e kūšeshā wa andīshā-ye Kasrawī dar zamīna-ye zabān," in H. Yazdāniān, ed., *Neveštahā-ye Kasrawī dar zamīna-ye zabān-e fārsī*, Tehran, 2537=1357 Š./1978, pp. 11-47. Idem, *Farhangestān: La Academia Iranica de la Lengua*, tr. and ed. O. Uribe-Villegas, Mexico City, 1979 (contains a comprehensive bibliography). Idem, "The Modernization of Persian Vocabulary and Language Reform in Iran," in I. Fodor and C. Hagège, eds., *Language Reform: History and Future II*, Hamburg, 1983, pp. 241-67. Idem, "Madjmaʾ ʿilmī. (ii) Iran," in *EF* V, 1094-99. ʿA. Kāmenaʾi, "ʿAzamat-e zabān-e fārsī wa lozūm-e ḥarāsat-e ān," *Našr-e Dāneš* 8, 1367 Š./1988, pp. 241-44. Idem, "Sokānān wa rahnemūdhā," *Nāma-ye Farhangestān* 1/1 1374 Š./1995, pp. 2-6.

A. Kasrawī, *Neveštahā-ye Kasrawī dar zamīna-ye zabān-e fārsī*, ed. H. Yazdāniān, Tehran, 2537=1357 Š./1978. M.-ʿA. Kātūziān, *Loğāt-e Anjoman-e ʿelmī*, 2 vols., Tehran, 1323-25 /1905-8. R. Lescot, "La Réforme du vocabulaire en Iran," *REI*, 1939, pp. 75-96. H. Massé, "La Lettre de l'Académie Iranienne de S. A. Mohammed Ali Foroughi," *REI*, 1939, pp. 45-74. Y. Modarresi, "Language Problems and Language Planning in Iran," *New Language Planning Newsletter* 5, 1990, pp. 1-6. M. Moḥīt Ṭabāṭabāʾi, "Farhangestān-e zabān-e fārsī," *Waḥīd* 6, 1348 Š./1969, pp. 267-72. Idem, "Kār-e Farhangestān az zabān ta fārsī-ye darī," in *Waḥīd* 8, 1349 Š./1970a, pp. 183-89. Idem, "Zabān-e fārsī dar rāh-e sarnevešt," *Rāhnemā-ye ketāb* 13, 1349 Š./1970b, pp. 541-48. Idem, "Negahbāni-e zabān-e fārsī," *Yağmā* 23, 1349 Š./1971, pp. 569-75. N. Nāteq, "Loğāt-e fannī wa ʿelmī," *Rāhnemā-ye ketāb* 15, 1351 Š./1972-73, suppl. (separately paginated). *Pīšnehād-e šomā čist?*, Farhangestān-e Zabān-e Īrān 1-9, Tehran, 1351-1357 Š./1972-1988. E. Pūr-e Dāwūd, "Kalama-ye Farhangestān," *Nāma-ye Farhangestān* 1 (first series), 1322 Š./1943, pp. 59-63. Ġ.-ʿA. Raʿdī Ādarakšī, "Tārīkča-ye Farhangestān-e Īrān," *Nāma-ye Farhangestān* 1 (first series), 1322 Š./1943, pp. 6-19; repr. in *Deḥkodā*, I, pp. 97-103. Idem, "Sokānrāni-e doktor Raʿdī Ādarakšī dar bāra-ye Forūgi wa

Farhangestān," in *Waḥīd* 9, 1350 Š./1971, pp. 1310-17. ʿĪ. Šadiq, "Tawẓīḥ dar tārikča-ye Farhangestān," *Nāma-ye Farhangestān* 1 (first series), 1322 Š./1943, pp. 1-5; repr. in *Deḥkodā*, I, pp. 104-6. Idem, *Yādgār-e ʿomr*, 4 vols., Tehran 1338-56 Š./1959-77. A. Šaffār Moqaddam, "Farhangestān-e dovvom," *Nāma-ye Farhangestān* 1/2, 1374 Š./1995, pp. 158-72; 1/4, 1374 Š./1996, pp. 132-42. A. Samīʿī (Gīlāni), "Sābeqa-ye Farhangestān dar Īrān," *Nāma-ye Farhangestān*, 1/1, 1374 Š./1995, pp. 136-43. M. Šamlū, "Tārīkī az wažʿ- e loğāt dar Īrān," *Waḥīd* 5, 1347 Š./1968, pp. 834-38. S. H. Taqīzāda, "Jonbeš-e mellī-e adabī," *Armağan* 22, 1320 Š./1942, pp. 372-98.

(M. A. JAZAYERI)

FARHANGI ZABONI TOJIKI. See FARHANG-E ZABĀN-E TĀJIKI.

FARĪBORZ, son of Key Kāvūs. Ṭabarī (I, p. 605) and Balʿamī (ed. Bahār, I, p. 603) have recorded his name as Borzāfarah, whereas Ebn al-Balkī (pp. 44-45) has it as Zarāfah. The author of the *Mojmal al-tawārīk* (ed. Bahār, p. 29) refers to him as Borzfarī, which, according to him, Ferdowsī changed to Farīborz in order to fit the meter of the *Šāh-nāma*. The name Borzāfrah may be related to Barzapharnes, the name of a Parthian general under Pacorus (Debevoise, pp. 110, 112).

According to the *Šāh-nāma*, upon Kay Qosrow's return to Iran from Tūrān, a conflict developed between Tōs, the commander of the army, and Gōdarz (q.v.) over whether Kay Qosrow or Farīborz, his uncle, should succeed Kay Kāvūs, his grandfather, as king. Tōs maintained that Kay Qosrow, as the son of Afrāsīāb's daughter, was a dangerous choice for the Iranian throne, and together with his family supported Farīborz, while Gōdarz and his family favored Kay Qosrow. To settle the dispute, which was about to lead to civil war, Kay Kāvūs proposed that the succession should go to whichever of the two could conquer Dež-e Bahman (q.v.), a fortress near Ardabīl believed to be the abode of demons. Farīborz and Tōs failed to take the fortress, but Kay Qosrow was able to capture it (*Šāh-nāma*, ed. Khaleghi, II, pp. 456-67; *Mojmal*, ed. Bahār, p. 47).

After Tōs disregarded Kay Qosrow's order to avoid Dež-e Kalāt (see FORŪD) and the army of Iran under his command was defeated during the first campaign against Tūrān, Kay Qosrow replaced Tōs with Farīborz (*Šāh-nāma*, ed. Khaleghi, III, pp. 77-102; Ṭabarī, pp. 605-08; Balʿamī, ed. Bahār, I, pp. 603-6). Despite making no progress against Tūrān, Farīborz remained with Kay Qosrow's armies. Farīborz's most important adventure was his killing of Golbād, the Turanian hero, in a single battle (*Šāh-nāma*, ed. Khaleghi, IV, p. 118). Ṭabarī (I, p. 613) and Balʿamī (ed. Bahār, I, p. 613) also refer to this event, adding that Kay Qosrow rewarded Farīborz with many gifts and appointed him governor of Kermān and Makrān. According to a spurious account in the

Persianised.²⁵ The names given to Kılıç Arslan's sons and grandsons are almost all derived from the ancient epic Iranian tradition and are the most visible testament for this. As a result, the Rum Seljuq ideology of kingship was altered. Kay Kāwūs I and his brother and successor Kay Qubādh presented themselves as imperial rulers and laid special emphasis on the elements derived from the Persian model of autocratic kingship.

— Keykavus I (110938) — Keykubad I (110942)

°IZZ AL-DĪN KAY KAWŪS I (608-16/1211-20)

Kay Kāwūs continued the expansionist policy of his father and transformed the Rum Seljuq state into a maritime power. In 611/1214 he seized the northern port of Sinop from the Byzantine state of Trebizond and in 612/1215 re-conquered Antalya which had been recaptured by the Christians. Following this success the self-image of the sultan was altered and the new role of the Rum Seljuq sultan was symbolised and propagated to internal and external audiences through architectural constructions and inscriptions in their old strongholds, Konya and Sivas, as well as in the newly acquired towns, Sinop, Alanya and Antalya. The first expression of the re-formulated ideology of kingship can be found on an inscription on the citadel in Sinop which is dated Rabi 612/August 1215:

The king of the east and the west, the master of the kings of the world, the ruler of the Arabs and the Persians . . . the sultan of the continents and the two seas.²⁶

Kay Kāwūs is described as 'the sultan of the continents and two seas (*al-bahrayn*)' thus alluding to the maritime power of the Rum Seljuq state. The epithet of the sea was also used in the inscriptions on monuments built in the inner Anatolian strongholds of the Rum Seljuqs, such as Sivas ('the sultan of the land and the sea')²⁷ and Konya in the °Alā° al-Dīn mosque ('the sultan of the land and the two seas').²⁸ This formula reappears on the city walls of Antalya where following the rebellion of the Christian people and the re-conquest by the sultan a long inscription was ordered by him to be placed on the city walls. In a self-laudatory fashion Kay Kāwūs' victory over the Christians is described and his full protocol is given to demonstrate his sovereignty to the Christians and rival Muslim rulers.²⁹ Here Kay Kāwūs is designated as:

The shadow of God on the two horizons . . . the great *shāhānshāh*, the sovereign of the neck of the nations, the master of the Arab and Persian sultans, the king of the kings of the world, °Izz al-Dunyā wa'l-Dīn, the refuge of Islam and the Muslims, the pillar of the triumphant empire (*dawla*), the glorifier of the eminent community, the rescuer of the flourishing nation, the sultan of the two seas,

Abū'l-Faṭḥ Kay Kawūs the son of the martyr (*shahīd*) Sultan Kay Khusraw, the son of the most happy Sultan Kılıç Arslan, the proof of the Commander of the Faithful.³⁰

As usual, the sultan is presented as the guardian of Islam and the helper of the Abbasid caliph. Special emphasis, however, is laid here on attributes of legitimacy and sovereignty derived from ancient Persian titles of sovereignty and from Muslim titles received from the caliph. The Rum Seljuq sultan is styled not only as an exemplary Muslim ruler but the epithet 'pillar of the empire' seems to suggest that he is the supreme ruler of the Muslim world.

The invocation of *jihād* on the other hand seems somewhat anachronistic and superficial, as the war between Laskaris and Kay Khusraw was the last serious military conflict between the Byzantine empire of Nicaea and the Rum Seljuqs. As for the other Christian principalities, the state of Trebizond, Georgia and Cilician Armenia, the main aim of the Rum Seljuq sultans was to be recognised as suzerains, to secure their grasp over Anatolia and not to wage *jihād*. In connection with the conquest of Sinop, the main motive of the Rum Seljuqs was not *jihād* or defence of the Muslims but to secure important sea outlets. It is thus surprising that, whereas in the inscriptions of Sinop the *jihād* epithet was used only once, now *jihād* epithets are adopted and Kay Khusraw is referred to as *shahīd*. Hereby it is implied that Kay Khusraw, the father of Kay Kāwūs, died waging 'holy war' against the Christians and that the latter is continuing the 'holy war'. Kay Khusraw is designated as *shahīd* in all subsequent inscriptions. Yet for Kay Kāwūs, as for his predecessors, the control of Anatolia and influence over his Muslim neighbours in the east played a greater role than the seizure of Christian territories. He continued the traditional Rum Seljuq policy of expansion towards the east. Like his predecessors, he sought the alliance of his immediate neighbours in Anatolia in order to receive support against the Ayyubids ruling in Mesopotamia and northern Syria. For this reason most probably he concluded a matrimonial alliance with the Mengüçük dynasty and married the daughter of Dāwūd II Bahrām Shāh, the ruler of Erzincan, before his campaign into Syria.³¹

°ALĀ° AL-DĪN KAY QUBĀDH I (616-34/1219-37)

Kay Qubādh, who followed his brother Kay Kawūs on the Rum Seljuq throne, is regarded as the greatest Rum Seljuq sultan under whom Rum Seljuq power reached its peak. Ibn Bibī who devotes the greatest part of his work to his reign presents him as the personified ideal Perso-Islamic ruler. Yet Kay Qubādh owed much of his success to the farsighted policies of his predecessor Kay Kawūs, and

22. Şubat 2014

MADDE YAYINLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN